

Vägen ut

nummer 4 2003

pris 40 kr

www.kris.a.se

KRIS Finland - verklighet!

Avtjäna ditt straff på KRIS!

Curre Cederström skriver om...

- Att leva med HIV

Vägen ut

ISSN 1651-4254

Medlemstidning för
**Kriminellas Revansch i
Samhället**

Utges av
RIKSKRIS
Redhars väg 4
462 54 Vänersborg
Telefon: 0521-140 00

Ansvarig utgivare
Peter Söderlund

Chefredaktör
Michael Thyberg

Layout/grafik
Blues Art's ltd

Skribenter/redaktion
Curre Cederström
Erica Lejonroos
Marika Olofsson
Matti Kid Hytönen
Yvonne Strömberg

Adress
Vägen ut-Redaktionen
Tjärhovsgatan 9
116 21 Stockholm
Telefon: 08-615 19 20
E-post: vagenut@kris.a.se

Hemsidan
www.kris.a.se

Prenumeration
Kontakta redaktionen

Annonsering
Kontakta redaktionen

Upplaga/år
16 000 ex vid 4 utgåvor

För icke beställt insänt material
ansvaras ej

Redaktörens rader...

Den senaste tiden har vi hört och sett hur företrädare för ett känt försäkringsbolag skott sig på sina kunder och sina aktieägare. Inom svenska sytembolaget har en mutskandal kommit i dagen. Dessa händelser får mig att undra hur mycket av sådana oegentligheter som egentligen förekommer i svenskt näringsliv. Är det skillnad på om man stjälar i bankvalven eller i ett källarförråd? Finns det "likhet inför lagen". Vilka signaler ger vi till våra ungdomar när sådant här sker?

Moralen hos denna grupp inom svenskt näringsliv är väl kanske god, men jag kan inte låta bli att tänka på hur konsekvenserna kommer att se ut för Sveriges yngre befolkning som får

uppleva mer och mer av ekonomisk brottslighet i vårt land på hög nivå! Det finns ett ordspråk som passar in här: "I ett samhälle där alla fuskar blir den ärlige en bedragare".

Nu är det snart jul och ledighet, familjevärme och god mat. Redaktionen tackar för det gångna året och önskar alla läsare ett gott slut på 2003. Vi återkommer runt 10 mars med 2004 första nummer. God jul på er!

Michael Thyberg/Chefredaktör

En riktigt God Jul
tillönskas alla våra
läsare, medlemmar
och de som sitter i
fängelse.

RIKSKRIS

Innehåll:

Omslag: Curre Cederström
foto: Michael Thyberg

<i>info och Chefredaktörens rader</i>	<i>sid 2</i>
<i>Innehåll</i>	<i>sid 3</i>
<i>Att leva med HIV</i>	<i>sid 4</i>
<i>Villa Solberg</i>	<i>sid 8</i>
<i>Stora svårigheter för kvinnor i Litauen</i>	<i>sid 10</i>
<i>RIKSKRIS</i>	<i>sid 12</i>
<i>NBV-sidor</i>	<i>sid 15</i>
<i>KRIS Finland</i>	<i>sid 19</i>
<i>Medlemsinformation</i>	<i>sid 21</i>
<i>Röster bakom murarna</i>	<i>sid 22</i>
<i>Framtidens Kriminalvård</i>	<i>sid 23</i>
<i>RIKSKRIS rapporter</i>	<i>sid 24</i>
<i>KRIS landet runt</i>	<i>sid 25</i>
<i>KRIS-Juriŝten</i>	<i>sid 28</i>
<i>Avtjäna ditt straff på KRIS</i>	<i>sid 29</i>
<i>Nästa nummer</i>	<i>sid 30</i>
<i>Annonser</i>	<i>sid 31</i>
<i>Annonser</i>	<i>sid 32</i>

KRIS landet runt

Reportage från lokalföreningarna

Västerås ska bli lugnt

sid 25

Information från Karlstad

sid 26

Kriminell livsstil *sid 27*

linderoths
tryckeri

- Att leva med HIV

Av: Curre Cederström

Många medlemmar inom KRIS lever idag med sviter av sitt missbruk. Hepatit och HIV är virussjukdomar som drabbat många missbrukare. Hepatiten kan idag behandlas framgångsrikt. Forskningen kring HIV har också gett goda resultat i behandlingsavseende. Vägen ut har träffat Curre Cederström och samtalat om HIV som Curre blev smittad av redan 1985. Curre fick efter vårt samtal skriva om sin situation. Vägen ut publicerar nu exklusivt hans berättelse.

Bakgrunden

Med den här artikeln, vill jag främst rikta mig till dom 79 personer, som liksom jag befinner sig i någon form av kriminalvård. Men även till övriga som är drabbade.

Själv har jag varit smittad av **HIV**-viruset sedan 1985. Det är många år – och jag har suttit på anstalter med mera, under flera år. Ska här försöka förmedla lite av hur det har varit. För själv har jag äntligen fått lite hopp – lite tro på att det plötsligt finns en framtid för mig också.

Om jag kan förmedla lite av det till mina, typ, olycksbröder och systrar är jag nöjd. Dock, ni får förlåta om det blir lite rörigt – Men det är precis så det har varit i 17 av de här 18 år jag levt med viruset i kroppen. Givetvis förstår läsaren att det bara är en mycket liten del av problematiken, men ialla fall... Så välkommen till min värld ett slag.

I början av 1985 så var jag på rymmen, som vanligt på den tiden känns det som. Jag hade lånat en lägenhet i Stureby av en bekant. Där bodde jag då ett par månader innan jag blev gripen, av den i våra kretsar icke helt obekante ”**Televinken**”, en polis alltså. Hur som helst så bodde jag inte ensam. Jag har ju använt amfetamin sedan 60-talet och utan att sticka under stolen, det saknades sällan någon kvinna att dela det här tjacket med så blev det ju mycket sex. Det blir inga normala samlag med amfetamin i kroppen. Kanske var det en av anledningarna till att jag blev så torsk på just den drogen. Jag vet att det var under den här tiden som jag blev smittad av **HTLV3** som det hette då. Vi visste inte ens om att viruset existerade, så något skydd eller säker sex var det inte tal om. Kvinnan som jag blev smittad av är död sedan lång tid tillbaka.

Antagligen uppstod något ”blodvite” vid något av dessa tillfällen och så var det kört, typ. Det grubblar jag inte så mycket på lika lite som varifrån viruset egentligen uppstått. Det har ju framförts olika teorier genom åren,

Foto: Michael Thyberg

Curre Cederström har varit smittad av HIV sedan 1985. Beskedet om smittan fick han av häktesläkaren som sa: Curre, vi har känt vandra länge, jag är ledsen...

Enligt smittskyddsinstitutet senaste rapport har det fram till 2002-12-31 anmälts: **5 926** fall av hivinfektion i Sverige, varav **1290** före 1987.

det har varit gröna apor, misslyckade militära experiment och så vidare. För mig känns det som skit samma, men jag ska inte förekomma händelseförloppet.

Häktet

Jag blev alltså gripen och uppförd till Kronobergshäktet. Där skulle jag till tandläkaren efter ha vaknat till. Då var man tvungen att testas för eventuell gulsot och dessutom för det här HTLV3 viruset. Det gick jag såklart med på för tandvård är ju ingen höjdare. Det tog lång tid innan svaret på proverna var klart. Beskedet kom direkt att meddelas av en läkare i stället för att transportera mig till mottagningen som brukligt var. Jag kommer ”glasklart” ihåg vad han sa: - **Cederström, vi har känt varandra länge... jag är ledsen.** Sedan lade han ett papper på bordet och gick. Inte vet jag hur men jag visste direkt vad det handlade om. Det var som ett hammarslag i huvudet och jag såg framför mig bilder av bögar som dog på alla möjliga vidriga sätt.

- Magra som koncentrationslägerfångar.

Det är svårt att beskriva hur det kändes.

Jag blev ju chockad och fick en jävla dödsångest. Jag tänkte att – nu jävlar skall du dö! Jag började direkt fantisera om att ta livet av mig, men hur då? Det var ju inte lätt, isolerad på häktet. Lite halvhjärtat försökte jag springa med huvudet före in i väggen, men som ni förstår funkade inte det något vidare. Personalen blev nästan lika rädd som jag och utrustade sig med diverse skyddattributioner. Dessutom fick jag en egen toalett. Ska inte försöka mig på att beskriva den här tiden, men det var riktigt bedrövligt.

Behandlingshem

I det här läget visste man inte var man skulle göra av mig. Personalen var ju rädda likaså de andra intagna. Själv var jag bara knäckt och protesterade inte när jag blixtnsabbt beviljades en § 34 (kontraktsvård utanför anstalt). Jag skrevs in på Färingsö KVA, men kördes därifrån samma dag till Rosöga. Där gick jag och klippte gräsmattan tills det fanns en plats på Näshulta, ett slags primär till Vallmotorp. Där hade jag även några vänner så allt kändes inte så bedrövligt. Det var också en stor lättnad att få komma från häktet. Men den här döds känslan och ångesten var ju med hela tiden.

Efter någon månad skrevs jag ut och transporterades till Norrtälje kriminalvårdsanstalt på grund av att jag hade varit ute och paddlat för mycket med en kvinna som också var patient på Näshulta. Det var med andra ord en form av straff.

- Min värsta mardröm var att bli tvångsisolerad med mina tankar och panik på Gula villan

Foto: Michael Thyberg

Framtid

Skulle egentligen behöva skriva en bok för att få med allt som hänt i mitt liv. Det får inte plats i denna artikel och jag vet inte heller om lusten finns. Hur som helst så har jag inte haft någon anledning förrän för något år sedan, att rikta till mitt liv. Jag har undrat varför jag skulle göra det om jag ändå ska dö snart.

Det har under åren blivit mycket droger, piller och brass. Så mycket att jag nästan glömt all ”skit” som följer med en sådan här sjukdom. Och mycket för att inte behöva se folks eller bekantas rädsla för mig, men även myndigheternas oförstånd (snällt uttryckt). Och så många domar, fängelse och kontraktsvård. Mycket är det.

Släkt och vänner

När jag fortfarande var kvar på häktet efter att ha fått det beskedet, var det synd om mig så att jag fick ett extrabesök av min far. - Han som vägrade inse att hans son antagligen skulle dö före honom. Det fortsatte han förneka tills han dog före mig, i rätt ordning som det ska vara. Jag fick också ett bevakat besök på Hammargårdens isolering där min dotter var inspärrad. Det var tunga pass...

Kvinnor

Ibland avskyr jag mig själv för alla kvinnor jag utsatt för viruset. Det har varit många, både långa och korta förhållanden. För jag har haft av en längtan efter trygghet – och var kan man få det bäst om inte hos en kvinna. Ibland har jag fått ”slå ifrån mig” Det finns kvinnor som tänker att – ju mera det är synd om någon och ju farligare det är, desto mer vill de ta hand om en. Jag har väl inte varit svår att övertala heller trots att jag varit medveten om riskerna. Jag har dock alltid varit öppen och alltid talat om hur läget varit med smittan. Det har varit min värsta rädsla genom åren - att smitta någon annan.

Fängelsetiden

Under alla år har jag givit raka besked till mina medfångar. Och aldrig delat sprutor med andra. Jag har berättat vad jag var smittad av. Det har ändå varit tunga pass. Folk har vägrat använda bestick, toaletter, duschar, tvättmaskiner och telefoner som jag använt. Men vad jag kan säga om det, HIV är en dödlig smitta. Med många kompisar innanför och utanför murarna har jag haft det mycket lättare än till exempel en ”förstagångare”. Tror också att jag hjälpt många genom att vara öppen, genom att ständigt beröra ämnet på förtroenderådets möte och så vidare. Kanske också genom att skriva den här artikeln för att förmedla mina känslor kring HIV till andra som också är drabbade.

Bromsmediciner

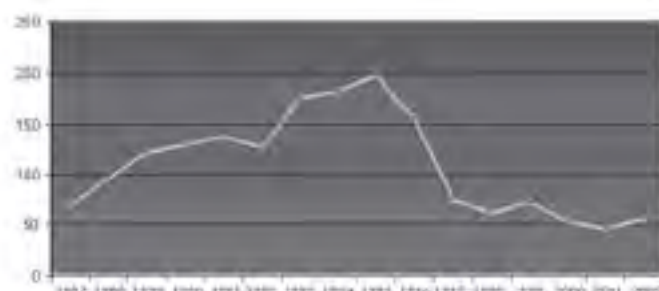
Givetvis satt jag inne när mina värden blev så låga att jag blev uppmanad att börja äta bromsmediciner. Det fanns vid det här laget inget alternativ så det var bara att

Foto: Michael Thyberg

- Min erfarenhet säger mig att det varit bäst med öppenhet i den här frågan. Jag har blivit bemött med förståelse och respekt från mina medfångar, vilket jag idag är tacksam för.

Antal rapporterade fall av aids per år

Källa: RFHP

fortsätta ta alla dessa piller tre gånger om dygnet, även om jag mådde illa av dem. Jag isolerade mig totalt, mådde illa – spydde. Psykiskt var det en katastrof.

Efter att ha muckat och återigen lyckats förstöra min dåvarande familj gav jag upp och krävde ny medicin. Inom forskningen kring bromsmediciner hade man äntligen fått fram nya varianter med betydlig färre biverkningar. Dessa preparat äter jag fortfarande idag.

För något år sedan

Satt jag på häktad, anhållen för en grov stöld. Vet inte varför men jag insåg för första gången att bromsmedicinerna fungerar. Tidigare hade jag bara känt lurad. Lurad på att jag inte skulle dö. Lurad på att slippa ta ansvar för att kunna fortsätta att droga mig och begå brott.

Det höll inte längre, och jag började ana att det kanske fanns en framtid. I samma veva fick jag brev från min dotter med beskedet att jag skulle bli morfar. Nu tyckte jag att det fick vara nog. Jag orkade inte fortsätta som jag gjort längre. Så småningom sökte jag mig till behandlingshemmet ”Hattens” 12-stegsmodell. Jag har inte blivit religiös, men jag har fått hopp och nu jag har för avsikt att genom KRIS Stockholm försöka hjälpa andra i samma situation och dessutom hjälpa mig själv att hålla mig drogfri. Hittills har det fungerat i ett år och jag har åter fått känslan om en framtid – Det var många års sedan jag hade det, jag lovar!

Du som kanske befinner dig i samma situation som mig eller av annan anledning vill diskutera detta är varmt välkommen att ta kontakt med mig på KRIS Stockholm.

Tel: 08-615 19 20.

E-post: curre.cederstrom@kris.a.se

Curre Cederström oktober 2003

Allmän information om hiv/aids

HIV-infektion och aids orsakas av Humant Immunbrist Virus, ett s.k. Retrovirus med ganska låg smittsamhet. Utmärkande för retrovirus är att de lagras i kroppens arvsmassa. En HIV-infektion läker inte ut spontant, utan den smittade bär på viruset resten av livet. Blod och andra kroppsvätskor kan sålunda vara smittsamma för andra under mycket långa tider, även om smittsamheten vid exponering inte är särskild stor.

En del nysmittade får en lindrig och snabbt övergående period med feber, ont i halsen, svullna lymfkörtlar och utslag några veckor efter det att de smittats – en primärinfektion. Andra märker ingenting. Det kan dröja flera år från smittillfället tills man blir sjuk. Sjukdomsbilden i denna senare fas kan delvis hänföras till viruset som sådant, men fr.a. beror symtomen på andra infektionssjukdomar man ådrar sig p.g.a. nedsatt immunförsvar. Det är dessa sekundära infektioner som ligger bakom det sjukdomstillstånd som kallas aids (Acquired Immuno Deficiency Syndrome) och som man först lade märke till och noterade som något nytt och tidigare okänt, långt innan man identifierat själva viruset.

Ett besked om att man är smittad med HIV betyder inte att aids är nära förestående. Om inte någon bromsmedicin insätts har dock hälften av de smittade insjuknat inom 10 år.

Någon specifik behandling, som en gång för alla botar infektionen och får smittan att elimineras ur kroppen, finns ej. Däremot finns idag ganska effektiva s.k. bromsmediciner som minskar mängden cirkulerande virus och som fördröjer sjukdomsutvecklingen. Diagnos ställs genom att antikroppar mot HIV påvisas i patientens blod.

Se även dessa hemsidor:

www.rfhp.a.se

www.smittskyddsinstitutet.se

Foto: Michael Thyberg

Suboxone®

Ny mirakelmedicin för heroinister

Av: Michael Thyberg

I en stor amerikansk undersökning gällande det nya ersättningspreparatet, Suboxone® har det framkommit att medlet inte ger någon berusningseffekt eller kick vid injektion. Undersökning visar att preparatet i flera avseenden är bättre än exempelvis Subutex®.

Enligt en artikel i den medicinska tidskriften **The New England Journal of Medicine**, rapporterar amerikanska forskare att Suboxone® fungerar minst lika bra som Subutex®. Man påstår att det finns verksamma beståndsdelar i båda preparaten som hämmar suget efter heroin. Men i Suboxone® finns dessutom en kemiskt spärr. Man kan jämföra spärren med den effekt som Antabus® ger en alkoholist vid förtäring av alkohol. Illamående och överkänslighet.

Suboxone® innehåller den verksamma beståndsdelan Naloxone® och som ges som motgift vid en överdos heroin. Naloxonet, som vid en injektion tränger in i hjärnan, blockerar den reaktion som gör att missbrukaren känner stimulans. Det är en av fördelarna med preparatet jämfört med Subutex® som ger en viss berusning och därmed är direkt olämpligt vid en behandling för en som är beroende.

I Sverige är det idag ungefär en tiondel av totalt 8 000 heroinister som tar Subutex® mot sitt beroende. Om det nya preparatet kan hjälpa denna grupp så är det ett stort steg i arbete att hjälpa beroende människor tillbaka till ett värdigt liv. KRIS Sverige har dock tagit avstånd från så kallade ersättningspreparat. Man hjälper inte någon med att byta ut drogen mot en annan. Målet bör alltid vara total drogfrihet.

Det kan vara en *öppning* för många beroenden att forskningen nu börjar ta fram medicinska preparat som är så pass bra att man kan ta ett piller och slippa känna drogsuget.

Villa Solberg

Från fängelse till socialt arbetskooperativ

Av: Michael Thyberg

På Hisingen utanför Göteborg ligger Villa Solberg. En gård med vacker natur. Villa Solberg är frukten av ett EU-projekt som startades i början av år 2002 med krafter från bland annat KRIS och Bryggan i Göteborg och invigdes den 5 september av Björn Fries (Regeringens narkotikapolitiska samordnare, Christer Karlsson (Förbundsordförande på RIKSKRIS.)och kommunalrådet Pelle Berglund(s)

EU-projektet - Vägen ut

Under de senaste åren har vi blivit mer och mer bekanta med så kallade EU-projekt. Detta equalprojekt är finansierat av **ESF-rådet** (Europeiska Socialfonden.) Huvudtemat i alla equalprojekt är att förebygga utestängning och diskriminering i arbetslivet. Flera av KRIS Sveriges lokalföreningar har någon del i något projekt. Detta projekt går under namnet **Vägen ut – Från fängelse till socialt arbetskooperativ**. Målet är att starta minst fyra arbetskooperativ. Ett av kooperativen driver halvvägshuset Villa Solberg utanför Göteborg. (Namnet skall inte förväxlas med KRIS medlemstidning, Vägen ut.)

Uppkomsten

Idén med projektet kommer från **Pernilla Svebo-Lindgren, Daniel Lindgren** och **Curt Lind** från Bryggan Göteborg. Pernilla hade varit i kontakt med bland annat KRIS Göteborg och **Tommy Johansson** om en eventuell medverkan i projektet. Man kallade till ett brainstorming möte för att hitta goda exempel att förädla och ta upp i en ansökan. – Utan Pernillas kunskap hade det inte blivit något projekt, menar Tommy Johansson.

Kooperativt och socialt

När ansökan var klar och projektet godkänt drog det praktiska arbetet igång med att skapa ett halvvägshus. Sökandet efter en lämplig byggnad gick tungt i början. Man stötte på vissa problem med hur de ekonomiska resurserna fick användas inom projektets ramar. Till slut fann man gården utanför Göteborg, på Hisingen som blev projektets skötebarn när kontraktet skrev med Göteborgs kommun. Gården ägs av kommunen men arrenderas av kooperativet Solberg. Halvvägshusets syfte är förstås att hjälpa

människor en bit på väg i ett nytt drogfrött liv men som ett socialt arbetskooperativ finns det även andra aspekter som är viktiga i arbetet. Möjligheter finns att själv bli kooperatör. På Villa Solberg finns en bra dynamik för de boende. Är du dessutom förälder ges även stöd i den riktningen. Man siktar på att ge de boende en stabil struktur i livet.

KRIS roll

- Som aktiva medlemmar i KRIS, har vi lättare att nå de som fortfarande sitter inne och funderar på att förändra livet. Vi har ju själva varit där och redan gått den vägen, säger Tommy.

Arbetsstillfällena

Kommer projektet att skapa arbetsstillfällena?

- Ja, det kommer det att göra. Det är I-dagsläget fem personer som arbetar på Villa Solberg och när projektet tar slut år 2005 övergår dessa projektanställningar till ordinarie anställningar, berättar Tommy.

Framtiden

- Vi vill inte växa för fort, vi vill att verksamheten skall få ”gro i fin matjord” för att inte tappa den trygga atmosfär som råder. Det är alltid en risk att man försöker expandera för snabbt utan att hinna underbygga expansionen, avslutar Tommy Johansson denna soliga dag ute på Villa Solberg.

Foto: Michael Thyberg

Från vänster Daniel Lindgren, Tommy Johansson, Curt Lind och Pernilla Svebo-Lindgren är den grupp som främst drivit projektet.

Foto: Michael Thyberg

Stora svårigheter för Litauiska kvinnor

Av: Erica Lejonroos

I snart ett år har jag haft förmånen att lära känna **Innga Survilene**. En 30-årig litauiska med mycket mod och civilkurage. Trots att vi aldrig har kunnat säga ett enda ord till varandra utan hjälp av tolkar är känslan av systerskap stor. Men i jämförelse med min syster Innga har mitt liv varit en dans på rosor. Min skam för att ha varit missbrukande kriminell kvinna tynar bort när jag får höra om motvinden som hon har vandrat genom.

Om du är missbrukande kriminell kvinna i Litauen har du över huvud taget inget existentiellt värde. Har du misslyckats med att varje dag komma iväg och få din stämpel som betyder att du är arbetslös har du så gott som inga möjligheter att någonsin mer få ett arbete. Har du därtill någon gång suttit häktad eller fängslad har du satt käppar i hjulet för dina anhörigas framtida karriärer och yrkesval.

Att Innga valde drogernas väg är i mina öron inte alls häpnadsväckande. Inngas uppväxt var präglad av mycket våld och missbruk. Pappan drack och mamman blev slagen. Innga och hennes yngre syster fick

ofta sitta utanför när knytnävarna haglade. Varken anhöriga, grannar eller socialtanter gjorde något för att hjälpa Innga eller hennes syster. Däremot är det häpnadsväckande att hon har överlevt alla år med hemmagjort orent knark och alla livsfarliga smuggelresor över vitryska gränsen.

Kanske har räddning varit att Innga mycket tidigt träffade mannen som hon än idag lever tillsammans med. Det räddade henne åtminstone undan prostitution, som annars är så gott som den enda vägen för att finansiera sitt missbruk för tjejer i Litauen. Dessutom hade han ofta en hel del pengar så de kunde köpa sig fria från tulltjänstemän och poliser. Kanske var också en del vistelser i häkten och fängelser något livsuppehållande. Under de år Innga var aktiv så var förhållandena i häkten och fängelser långt värre än vad de är idag.

– I häktet satt vi sex tjejer i celler på lika många kvadratmeter. Vi fick aldrig gå ut, vi åt och gick på toa i cellerna. Ofta sprang det råttor i cellerna och ingen av vakterna brydde sig. Mot

Foto: Erica Lejonroos

Innga och dottern Ruta, 1,5 år. Inte nog med att Innga tillsammans med sin man har lyckats sluta med droger, bilda landets största behandlingshem, återuppbygga relationen till familjen och till dottern Arune, 13 år. Hon har också blivit mamma på nytt. Allt detta på mindre än fyra år.

abstinensen fick vi psykofarmaka. När Innga berättar detta förstår jag varför hon reagerade när hon var på studiebesök på Kronobergshäktet i Stockholm.

Att försöka ta sig från missbruket var så sent som för bara för fyra år sedan nästintill omöjligt. För de som inte kan finansiera sin egen behandling är det fortfarande mycket svårt. Såvida du inte har enormt mycket vilja och mod. Det hade Innga. Under tiden Innga avtjänade ett fängelsestraff hade Mindaugas, hennes man, förmånen att som en av de första litauererna få behandling för sitt missbruk. Innga trodde inte sina öron. För henne var ett liv utan droger en utopi. Men när hon kom ut och såg Mindaugas bestämde hon sig, nu eller aldrig.

Idag har Innga varit drogfri i snart fyra år. Vägen dit har varit snårig och tuff. Den första tiden, med avtändning från orent heroin utan hjälpmedel var en mardröm. Innga som aldrig hade fått lära sig att sköta ett hem fick lära allt som om hon var ett barn. Det som har varit till störst hjälp är att under de här åren började ”tolvstegsmöten” implementeras i Vilnius. – De har varit min räddning, berättar Innga.

Någonstans träffade Innga och **Mindaugas Survilas** på vår Riksordförande **Christer Karlsson**. Christer tog Mindaugas till Sverige och försökte på kort tid lära honom så mycket som möjligt om behandlingsmodeller och om KRIS. Innga och Mindaugas beslöt att de ville hjälpa fler till ett liv utan droger och att de ville förändra samhällssynen. Idag driver de tillsammans Litauens största och mest framgångsrika behandlingshem, vilket drivs enligt tolvstegsmodellen.

Det är en fröjd att se dem sköta om klienterna. Tjejerna ser upp till Innga och hon vägleder dem med tuff men rättvis kärlek. Killarna respekterar henne, men många gör det bara för att hon är gift med Mindaugas och honom vill de inte bråka med.

Likadant är det ofta ute i samhället, om hon vill framföra en åsikt, måste hon ofta ta hjälp av Mindaugas för att få genomslagskraft. – Denna eviga hierarki och patriarkat skapar också konflikter oss kvinnor emellan. Ges vi en liten gnutta makt är vi ofta mycket snabba med att roffa åt oss dem. Många ”proffs” har också svårt att acceptera mig med min bakgrund, många nonchalerar mig helt.

Även om Innga idag har ett ganska bra liv finns det fortfarande oerhört mycket kvar att arbeta med,

både i samhället och i den privata sfären. Privat brottas Innga mycket med skulden och skammen över att ha förstört sin systers karriär. I Litauen är det nämligen så att för att få läsa till jurist eller till andra positioner med makt får ingen i din familj vara straffas. – Min syster får sona för mina brott och det är allt annat än rättvist.

Upprörd fortsätter hon berätta att hon skulle vilja få in fler starka kvinnor i politiken, bygga upp kvinnojourer, få in mer och bättre behandling på fängelserna med mera. När jag hör hennes engagemang och lägger ihop det med vad jag har sett min ”syster” göra under det här året finns det inte den minsta tvekan om hon kommer att förändra en hel del! Heja feministen Innga, I Love You!

Foto: Erica Lejonroos

I maj i år bjöd KRIS över sex litauiskor. I sex dagar guidade vi runt dem till olika behandlingshem och verksamheter för barn och för kvinnor. För att få lite distans till allt de fick vara med om, tog vi med dem till Gröna Lund. Det var bara Innga som fullt ut vågade släppa fram barnet inom sig. Hon åkte ALLT och jag som fick åka med var något vimmelkantig efteråt, men oj så lycklig jag blev av att se allvaret i Inngas blick försvinna. Efter åkturen i fritt fall sa hon – Now I never need any more drugs!

Åtgärd från nationella samordningen

Utbildningsdagar på Tollare folkhögskola stärker RIKSKRIS

Av: Michael Thyberg

Under några dagar i slutet av september hölls en utbildning för RIKSKRIS styrelse på Tollare folkhögskola. Syftet med utbildningen var att stärka och tydliggöra de resurser RIKSKRIS behöver för att hjälpa lokalföreningarna i deras utveckling. Men även för att stärka styrelsen och ge den verktyg för att lösa problem.

Utbildningen på Tollare folkhögskola som ägs av IOGT-NTO var ett samarbete mellan RIKSKRIS nationella samordning (NS), NBV (Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet) och Tollare folkhögskola.

Genom olika föreläsare gavs deltagarna olika verktyg att jobba med. Styrelsen fick göra ett test där vissa utmärkande karaktärsdrag tydliggjordes. Testet var uppskattat och träffade ganska rätt på de olika egenskaper styrelsemedlemmarna har. Speciellt rätt var det för Peter Söderlund, nationella samordnaren, som fick en utpräglad entreprenörstämpel. Men det var väl ingen nyhet för oss invigda. Peter Söderlund har genom sitt arbete inom NS bidragit till att denna utbildning genomfördes tillsammans med NBV's Yvonne Strömberg.

De föreläsare RIKSKRIS fick möta var kända krafter från både föreningslivet och näringslivet. Från Tollare folkhögskola medverkade Staffan Hübinette och Olle Rockström. Filip Wijkström, docent på handelshögskolan. NBV's ordförande Sofia Modigh. Björn Almgård, konsult och beteendevetare samt Annika Laurén från Ekobanken. Som avslutning på kursen gjordes ett besök på Oscarsteatern. Där spelades Victor - Victoria med bland andra Jan Malmsjö och Regina Lund. Magnus Westling, KRIS medlem gjorde sin debut på Oscarsteatern i denna föreställning.

Foto: Michael Thyberg

Utbildningsdagarna på Tollare gav lite av nytändning. Speciellt intressant var det karaktärstest som gjordes av Björn Almgård.

Foto: Michael Thyberg

Här ser vi LP Axelsson, Peter Söderlund, Magnus Westling, Jan Malmsjö, Ing-Marie Björk, Ingemar Henriksson samt Denny Ejuhult utanför Oscarsteatern i Stockholm.

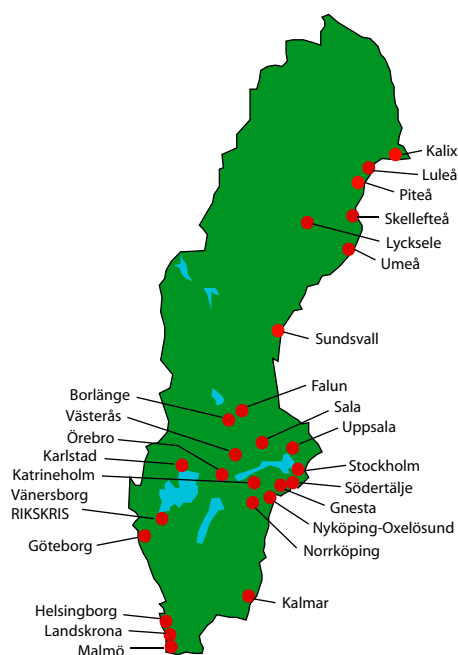
RIKSKRIS granskar lokalföreningar

RIKSKRIS gjorde under augusti och september en rundresa i Sverige för att besöka de lokalföreningar som ingår i RIKSKRIS. Syftet med resan var att granska allt från styrelser, ekonomi, verksamhet, anstaltsdelen till att drogtesta verksamma personer inom organisationen.

Gott resultat

Resultatet av kontrollen var enligt förbundsordförande **Christer Karlsson** mycket gott. Det fanns några brister i ett fåtal styrelser, men inget allvarligt. Nykterheten hos KRIS Sverige var också mycket god. På grund av bristande intresse lades två föreningar ned. Det var Härnösand samt Söderhamns lokalföreningar. Omstart är dock möjligt om det finns intresse från kommun och socialtjänstförvaltning på respektive ort. Tre andra lokalföreningar lades i träda på grund av bristande verksamhet. Dessa tre är Gislaved, Vänersborg samt Lycksele.

KRIS lokalföreningar i Sverige 2003

Gräfik: Michael Thyberg/RIKSKRIS

Länsförsäkringar

Samverkan med Länsförsäkringar i Stockholm fortsätter och där man både till lokal kontoret och det nya Nationella samordningskontoret fått hjälp med inredning och kontorsmöbler mm. Vi rekommenderar alla lokal föreningar att ta kontakt med sitt närmsta Länsförsäkringsföretag för samverkan. RIKSKRIS önskar att alla lokal föreningar får del av denna samverkan, då tidigare endast ett fåtal föreningar i landet själva fått fördelar av detta. RIKSKRIS har bedrivit en framgångsrik dialog med Länsförsäkringar och som nu börjar bära frukt. För att underlätta samverkan kan Länsförsäkringar i Stockholm medverka som referens ut i landet som det var tänkt i planeringen.

NBV-konferans i Södertälje

Christer Karlsson och Peter Söderlund deltog i NBV's förbundskonferens i Södertälje, där företrädare från hela NBV-Sverige deltog. Det var olika föreläsare som talade och däribland RIKSKRIS. Med tanke på effekterna efter denna konferens gjorde RIKSKRIS bra ifrån sig. Samverkan och övrigt stöd och hjälp till KRIS Sverige har ökat i samverkan med NBV. Friskvårdtemat genomströade hela konferensen.

Offsäk-konferans

Christer Karlsson och Peter Söderlund höll en föreläsning på en Offsäk-konferans i Borlänge. Den offentliga sektorns säkerhetskonferens. Föreläsningen fick så gott som högsta betyg gällande innehåll och framförande och KRIS budskap nådde fram. Samtal har börjat komma efter föreläsningen om nya framträdande och blivande artiklar i olika tidningar bland andra tidningen Risk.

Rapport från resan till Danmark

Den 2 oktober åkte jag, Christer Karlsson till Ystad för att medverka på ECAD:s konferens där. Jag var där och talade med folk och träffade **Michelle** från Dianova, på eftermiddagen besökte jag KRIS i Malmö för att senare på dagen vara med på middag och mingel i Ystad.

Under natten kom Peter Söderlund till Tomelilla där vi övernattade. Den 3 oktober åt vi tidig frukost och drog till Ystad för att tala på konferensen inför 150 personer, mycket ungdomar. Det gick utmärkt att köra en presentation på 15 minuter för att genast ge oss iväg till Helsingborg och ta båten över sundet.

I Helsingör hade vi ett möte med Ferleprodukter (som säljer urinprover) där vi träffade VD:n för företaget och presenterade KRIS och talade om sponsring till hela KRIS på en årsförbrukning av urintester. Vi tror att vi lyckades bra med vår förhandling men det tar ett tag innan vi får besked om den saken. På eftermiddagen hade vi ett möte i Köpenhamn med Nordan gällande arbetet i Baltikum och vi fick tala om våra idéer om ökade insatser på Baltikum för att organisera kriminella/drogberoende att starta egna föreningar i hemlandet.

Lördag morgon tidig avfärd till konferensen för ett möte **Morgan Johansson**, Sveriges hälsominister.

Lyssnade på olika föreläsningar om alkohol och droger. **Jan Toni Hansen**, KRIS Danmark kom vid lunch och vi samtalade om KRIS Sverige/Danmark. Efter konferensen besökte vi Clean-House och KRIS för att visa fem stycken killar från Litauen deras verksamhet och lokaler i Köpenhamn.

På kvällen var det samtal vid middagen och det var mycket givande när dom fattade vad vi stod för och hur vi jobbade. Söndagen började med att Hälsoministern i Danmark talade.

Vid lunch var det årsmöte. 75 medlemsorganisationer som skulle enas om saker och ting och det tog 50 minuter, otroligt. Vi har definitivt saker att lära oss om styrelsearbete. Vi begav oss i rasande fart till Sverige via Öresundsbron för vi hade ett möte med ett företag som heter Sprinkler som man kan ansluta sig till för att få billigare varor överallt, bensin, telefon, resor med mera. Vi träffade dem vid middagstid och sedan var det iväg hemåt. Vi skulle ha träffat de fem Litauerna också men det blev för sent så jag träffar dem på måndag när jag ändå ska till Göteborg.

Med vänlig hälsning

Christer Karlsson/förbundsordförande

Peter Söderlund/nationell samordnare

I detta nummer av Vägen ut fortsätter vi på NBV med att berätta om oss och om våra medlemsorganisationer.

Vad är Du intresserad av?

Vill du lära dig mer om Internet eller ekonomi? Kanske är det personlig utveckling eller asiatisk matlagning som intresserar dig. Är du förälder och vill lära dig mer om föräldrarollen? Eller du kanske föredrar att utveckla din konstnärliga ådra.

Det andliga sökandet är större än någonsin. Kanske hittar du svaren i din religion. Eller vill du veta mer om människor från andra kulturer? Med ökade kunskaper får vi större förståelse för våra medmänniskor och lättare att acceptera varandras olikheter.

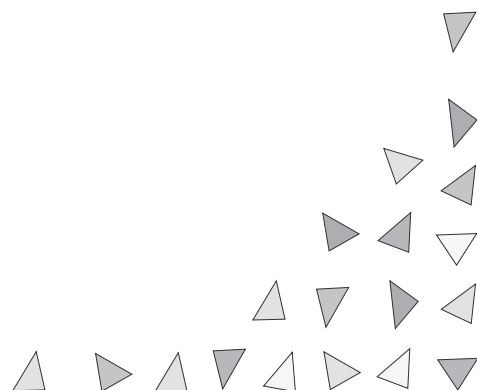
Oavsett om du är ung eller gammal - vi kan ordna studiecirkeln! Adresser och telefonnummer hittar du på sidan 18. Välkommen att ta kontakt med oss.

Nykterhetsrörelsen har också fyra egna folkhögskolor: Tollare folkhögskola i Nacka, Wendelsberg i Mölnlycke; Helliden i Tidaholm och Stensunds folkhögskola i Trosa. Att gå på folkhögskola kan kanske vara en väg för dig som vill skaffa dig djupare kunskaper eller behörighet till fortsatta studier. Hör av dig om du vill veta mer.

Utveckling av KRIS

Om du skaffar dig ökade kunskaper, ökad bildning, oavsett område utvecklas inte bara du personligen utan också KRIS som organisation. Men det behövs också speciella kunskaper för föreningens utveckling. Därför tar vi fram ett studiematerial som kommer att kunna användas både för styrelseutbildningar och för medlemsskolning. Materialet är klart i januari 2004.

I september genomförde KRIS riks och NBV en styrelseutbildning på Tollare folkhögskola. Kursen var det första steget i ett gemensamt utvecklingsarbete. Regionala utbildningsdagar är under planering.

Riksförbundet Hälsofrämjandet

Riksförbundet Hälsofrämjandet är en av medlemsorganisationerna i NBV. Ert arbete inom KRIS är seriöst, välbehövligt och intressant. Att uppnå en drogfri och hederlig framtid för nytkomna interner och ge dem hopp om ett bra liv måste kännas meningsfullt och stimulerande!

RHF är en folkrörelse som arbetar utifrån fyra ledord - **Mat, Motion, Miljö och Mental hälsa**. Dessa fyra ord har starka länkar till varandra och är grogrunden till en god och sund hälsa om man vårdar dem på rätt sätt.

Hälsa är livsviktigt och en stor fråga som engagerar många i samhället idag på grund av den stora ohälsa som råder. Sjukvårdskostnaderna, ökad sjukfrånvaron och sjukpensioneringarna kostar oss miljarder och innebär stor lidande för dem som drabbas.

Genmanipulerad mat, konstlade ingredienser och tillsatser för att maten skall hålla längre, mycket salt och socker i våra livsmedel och framför allt för lite grönt på våra fat är några av många av orsaker till sämre folkhälsa. Kost och motion är viktiga delar för att må bra. Vi hjälper er gärna på traven. Hör gärna av er om ni behöver stöd kring dessa frågor.

Kort om Hälsofrämjandet som organisation:

- bildades på 1940-talet av hälsopionjären Are Waerland
- bryr sig om hur Du mår
- har ca 4 000 medlemmar och ett 40-tal lokalavdelningar runtom i Sverige
- har en ungdomsrörelse (Hälsörörelsens ungdomsförbund)
- arbetar för att påverka och påskynda arbetet med hälso- och friskvårdsfrågor i samhället
- arbetar med friskvård för alla ur ett helhetsperspektiv
- är en stödorganisation för alla som vill göra livsstilsförändringar
- är partipolitiskt och religiöst obunden

Hur arbetar Hälsofrämjandet?

Vi har riksomfattande kurser och utbildningar inom hälsa, friskvård, och grön matlagning. Vi samarbetar med hälsohem, hälsokostbutiker, FRISAM (friluftslivsorganisationer i samverkan) och andra organisationer inom friskvårdsområdet.

Vi arbetar med opinionsbildning gentemot myndigheter, politiker och allmänhet. Vi har också trivsamt samvaro och aktiviteter som resor, utflykter, fjällvandring, skidåkning, medlemsträffar med mera.

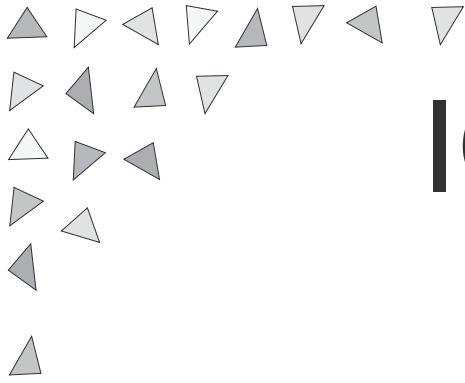
Hälsofrämjandets uppgift är att påverka samhällsutvecklingen i hälsovänlig riktning och inspirera till utveckling av människors värderingar och därigenom aktivt bidra till en miljövänlig, sund och enkel livsstil i gemenskap. Varmt välkommen också som medlem !

Riksförbundet Hälsofrämjandet
Lisa Bergström
Tfn; 08-643 05 04
Vi har vårt rikskontor på
södermalm i Stockholm.
www.halsoframjandet.se

www.nbv.se - info@nbv.se

IOGT-NTO

Vår vision är ett samhälle, en värld, där droger inte hindrar människor att leva ett fritt och rikt liv.

Så formulerar vi vårt långsiktiga mål. Helt enkelt för att ett samhälle utan droger är ett friare och bättre samhälle för alla. Vi har valt att prioritera följande av tre områden:

- alkohol – och narkotikapolitik
- förebyggande arbete
- socialt arbete

Målen styr verksamheten

Vi arbetar politiskt för att minska alkoholkonsumtionen och narkotikamissbruket och därmed problemen. Vi erbjuder förebyggande arbete framför allt i form av stöd till föräldrar och socialt arbete i form av stöd till dem som drabbats av missbruk. Arbetet sker lokalt, nationellt och internationellt.

Vad vi konkret gör skiljer sig mycket åt mellan olika orter och är helt beroende av vad eldsjälarna på orten brinner för. I Uppsala har man möten med sina lokalpolitiker om hur man ska minska ungdomsfylleriet. I Nyköping driver vi en öppen verksamhet för hemlösa tillsammans med kyrkan och KRIS. I Kisa arbetar man med barn till missbrukare.

Alkohol – och narkotikapolitik

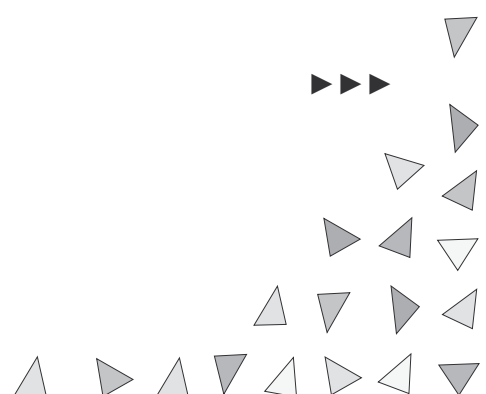
Svensk alkoholpolitik har i flera år varit framgångsrik. Vi har haft lägre konsumtion och mindre problem än andra länder. Men nu går utvecklingen åt fel håll. Konsumtionen ökar rekordsnabbt och fler får problem. Här är det viktigt att IOGT-NTO finns som en restriktiv kraft. Lokalt för att se till att det finns drogfria mötesplatser och nationellt och internationellt för att vara en motkraft till alkoholindustrins krav.

Förebyggande arbete

En viktig grupp för att förebygga alkoholproblemen är föräldrar. Regler och attityder de förmedlar spelar stor roll för hur mycket barnen dricker. Därför har vi flera metoder för att stödja föräldrar.

Socialt arbete

För de människor som drabbas av missbruk, sitt eget eller en anhörigs, är det nödvändigt med hjälp och stöd. IOGT-NTO har ett eget behandlingshem, Dagöholm. Men även efter en rehabilitering behöver de flesta stöd för att orka fortsätta vara drogfria. Därför arbetar vi med kamratstödsgrupper, där nyktra missbrukare stöttar varandra. Vi har också en verksamhet för anhöriga till missbrukare.

Hur kan du bli en förebild?

Vi som är medlemmar i IOGT-NTO lägger ner olika mycket tid och gör olika saker inom organisationer. Någon är ledare för en juniorförening som spelar teater. En annan skriver insändare i tidningen. En tredje lyssnar på den som vill prata ut om sitt missbruk. Det vi alla har gemensamt är att vi är goda förebilder. På arbetsplatsen, som förälder eller ute på krogen. Själv går jag gärna på konserter, iklädd en t-shirt med texten "nykter". Inom IOGT-NTO finns massor med möjligheter. Och vi behöver vara fler! På vår hemsida: www.iogt.se finns mer information om oss. Du kan också ringa oss på 08-672 60 05. Välkommen.

/Åsa Hagelstedt
Kommunikationsansvarig IOGT-NTO

AVDELNINGARNA:

NBV Stockholms län
tel: 08-663 94 05
e-post: stockholm@nbv.se

NBV Uppsala län Gotland
tel: 018-69 63 05
e-post: uppsala-gotland@nbv.se

NBV Södermanland
tel: 0155-21 10 40
e-post: sodermanland@nbv.se

NBV Östergötland
tel: 011-18 02 90
e-post: ostergotland@nbv.se

NBV Jönköpings län
tel: 036-39 56 90
e-post: jonkoping@nbv.se

NBV Kronoberg
tel: 0470-402 75
e-post: kronoberg@nbv.se

NBV Kalmar län
tel: 0480-246 07
e-post: kalmar@nbv.se

NBV Blekinge
tel: 0455-30 85 50
e-post: blekinge@nbv.se

NBV Skåne
tel: 040-97 12 10
e-post: skane@nbv.se

NBV Halland
tel: 035-21 13 12
e-post: halland@nbv.se

NBV Göteborgs och Bohus län
tel: 031-704 10 40
e-post: goteborg@nbv.se

NBV Norra Älvsborg
tel: 0520-42 84 80
e-post: norraalvsborg@nbv.se

NBV Södra Älvsborg
tel: 033-13 99 46
e-post: sodraalvsborg@nbv.se

NBV Skaraborg
tel: 0500-48 09 50
e-post: skaraborg@nbv.se

NBV Värmland
tel: 054-18 68 94
e-post: varmland@nbv.se

NBV Örebro län
tel: 019-670 83 00
e-post: orebro@nbv.se

NBV Västmanland
tel: 021-12 62 00
e-post: vastmanland@nbv.se

NBV Dalarna
tel: 023-161 79
e-post: dalarna@nbv.se

NBV Gävleborg
tel: 026-61 06 41
e-post: gavleborg@nbv.se

NBV MittSverige
tel: 063-12 66 00
e-post: mittsverige@nbv.se

NBV Västerbotten
tel: 0910-573 50
e-post: vasterbotten@nbv.se

NBV Norrbotten
tel: 0929-123 19
e-post: norrbotten@nbv.se

MEDLEMSORGANISATIONERNA:

Förbundet mot droger
031-56 47 55

IOGT-NTO
08-672 60 05, www.iogt.se

IOGT-NTO:s Juniorförbund
08-672 60 70, www.jun.org

Länkens kamratförbund
0322-453 32

Motorförarnas Helnykterhetsförbund, MHF
08-555 765 55, www.mhf.se

MHF-ungdom
08-555 765 55, www.mhf-ungdom.com

Nykterhetsrörelsens Scoutförbund, NSF
08-672 60 80, www.nsf.scout.se

Riksförbundet Hälsofrämjandet
08-643 05 04, www.halsoframjandet.se

Svenska Frisksportförbundet
0156-532 10, www.frisksport.se

Sveriges Blåbandsförbund, SBF
019-13 05 75, www.blabandet.se

Sveriges Blåbandsungdom, SBU
019-13 05 75, www.sbu.se

Sveriges Lärares Nykterhetsförbund, SLN
08-590 897 44

Sveriges Akademikers Nykterhetsförbund, SAN
08-715 13 17

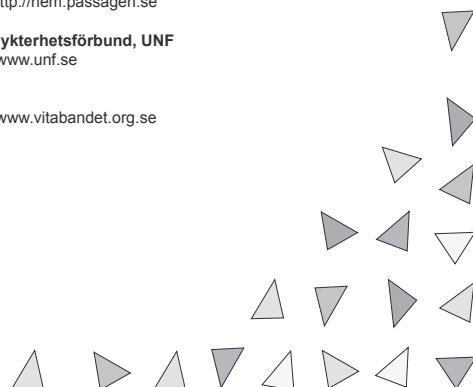
Sveriges Polismäns Helnykterhetsförbund, SPHF
0532-163 26, <http://hem.passagen.se>

Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF
08-672 60 60, www.unf.se

Vita bandet
019-57 40 41, www.vitabandet.org.se

NYKTERHETSRORELSENS BILDNINGSVERKSAMHET

KRIS I FINLAND ÖPPNADE SINA DÖRRAR

Av: Matti Kid Hytönen

Myndigheterna i Finland godkände inte namnet "Kriminellas Revansch i Samhället". Nya namnet blev kortfattat KRIS-Suomi ry (KRIS-Finland rf). Själva verksamheten kunde nu börja.

Fredagen 24 oktober, 2003 blev historiska dagen för KRIS Finland. Kontoret i Helsingfors öppnades officiellt.

Lilla kontoret fick gäster från lokala Kriminalvårdsstyrelsen, riksdagen, polisen, justitieministeriet och många samarbetskumpaner, KRIS Sverige naturligtvis i täten med **Peter Söderlund** och **Markku Rehnback**. **Hannu Kokko**, mannen som sköter kontoret, kommer troligtvis att få några månaders stöd i form av **Markku Rehnback**, "live", som har varit med i KRIS Sverige från början.

Ordföranden i föreningen KRIS-Suomi, **Katariina Pousi**, fortsätter med verksamheten i Åbotrakten. Hon tar också hand om kvinnor som muckar.

All information sköts av föreningens sekreterare, **Matti Kid Hytönen**. Han driver också 3-åriga projektet "Vi Möter Dig vid Porten", som ordentligt skall sätta igång verksamheten i Finland.

Som hedersmedlem och den absolut nödvändiga ekonomiska stödpersonen har **Mauri "Maucka" Poikeljärvi** från Syväpuro haft en viktig roll i KRIS-Suomi's nya födelse.

"VI MÖTER DIG VID PORTEN"

Så heter projektet, vars struktur sysselsätter 2,5 personer i tre följande års tid.

Som samarbetskumpaner medarbetar bl.a. Justitieministeriet och vissa specialprojekten under JM:s kontroll.

Här ser vi några av de som gjort det möjligt för KRIS att etablera sig i Finland.

Helsingfors Specialbyrå representerar den socialas sida. KRIS har fått fri tillgång till alla finska fängelser. Under tre följande åren skall alltså KRIS i Finland bli en viktig koordinatör i trafiken från muck ut till civila livet i Finland.

Nätverk byggs hela tiden. Följ oss och projektet på splittrerna webbsidor som öppnas under följande dagar. Helt färdigt är det på webbsidorna den första november: www.kolumbus.fi/kris.kid

Kontakta:

Ordförande: Katarina Pousi +35850-357 8823

Sekreterare-information: Matti Kid Hytönen
+35840-833 2370

E-Mail: kris.kid@kolumbus.fi

Kontoret & fältarbete:

Hannu Kokko +35840-570 7877

KRIS-Finland rf: +3589 694 8118,

Besöksadress: Pääskylänkatu 5

00500 HELSINGFORS

FINLAND

KRIS Finland räknar med att tredje kontoret öppnas under 2004.

Foto: Peter Söderlund

Några besökare står och tittar på KRIS Finlands historia i bildform och beundrar arbetet.

Långdraget arbete av RIKSKRIS gav Finland sitt KRIS till slut

Efter ett långt lobby arbete från RIKSKRIS sida och ett hårt arbete av Krisare i Finland har äntligen ett kontor öppnats i Helsingfors.

RIKSKRIS har varit i Finland ett flertal gånger på stora föreläsningar bland annat i Wasa, där det senare kablades ut i både tidningar och radio. Vi har också hållit föreläsningar i Helsingfors för delar av kriminalvården som var mycket uppskattat. I samband med det åkte vi också till ett fängelse i närheten av ryska gränsen och höll två föreläsningar där, en för intagna och en för personal från olika social instanser och behandlingshem med mera. Inbjudan kom efter ett lobby arbete i Bryssel som vi tidigare var inbjudna till och där kontakter knöts inom kriminalvården i Finland. Vi har tidigare mött företrädare från kriminalvården i Finland bland andra **Markku Salminen** som vi presenterat KRIS för. Under

vårt besök har också RIKSKRIS tagit kontakt med en kontaktperson som jobbar mot alla försäkringsbolag i Finland och som nu kommer att stötta KRIS i Finland. Filmen om KRIS har också visats ett flertal gånger i finsk television. Även Tv-team från Finland har varit på besök i Stockholm och gjort ett flertal reportage.

Medlemsinformation

- från din lokala KRIS-förening

se även www.kris.a.se/lokalforening

Förening:	Aktivitet:	Datum:	Övrigt:
Stockholm:	Julfirande	24 dec	12:00-21:00
	Julöppet	Mellandagarna	12:00-18:00
	Nyårsfest	31 dec	16:00-01:00
	Årsmöte	feb-april	Kallelse via post
Kalmar:	Julbord	13 dec	14:00
	Fotboll	Söndagar	korpen
	Årsmöte	21 feb	14:00
Karlstad:	Julbord	18 dec	Ring 0736-889935
	Nyårsfest	31 dec	Ring 0736-889935
Katrineholm:	Medlemsmöte	14 jan	Ring för info
	Årsmöte	7 mars	Ring för info
Piteå:	Bowling	Varannan ons	Ring för info
	Innebandy	Tisdagar	Norrmalmia
	Föreläsningar	12-16 jan	Hjälp behövs
Sundsvall:	Soppök	1 dec-6 jan	Ring för info
Umeå:	Julöppet	Julhelgen	Ring för info

Övriga lokalföreningars aktiviteter:

Se hemsidan: www.kris.a.se eller ring din lokala KRIS förening

Röster bakom *murarna!*

Denna sida upplåtes till de som sitter i fängelse. Som på ett sakligt och konkret sätt berömma eller kritisera olika faktorer de ställs inför under sin verkställighetstid. Sidan är inget debattforum utan ett plank för intagna.

Material skickas till: Reaktör Marika Olofsson. Slöjdgatan 8, 903 25 Umeå eller via epost: umea@kris.a.se

Dem som ingen ser

En tom glasflaska singlar genom den råa luften,
vrider sig
snurrar
faller
faller mot den våta, kalla asfalten
gröna glasskärvor yr när den träffar marken

Det är en regnig eftermiddag i oktober

där är dom
vi ser dom
alla ser dom

fyllona
A-lagarna
fullgubbarna

men vi SER dom inte

nerpissade
frusna
smutsiga händer
såriga ansikten
trasiga
tunna skor
glesa, stripiga hårtestar
råa skratt
höga, berusade röster

vi byter sida, det är fullt med a-lagare där! -usch!

någons son
någons far
någons bror
någons man
någons...

ändå lever de som i ett ingemansland
bara dessa blickar som ser, men ser förbi

så rättfärdiga vi framstår i jämförelse med dessa
människor
så hederliga
så moraliska
Så skenheliga
så falska

och kvinna där
hon mitt bland alla karlarna

- hon går väl laget runt, hon
- säljer sig för en flaska till vem som helst!
- fy fan!

någons dotter
någons mor
någons syster
någons fru
någons...

den unga killen
påtänd
glasartad blick
slött leende

vad får honom att dras till dessa i förtid åldrade
vrak?

dag efter dag
vecka efter vecka
månad efter månad
den gröna plastkassen i handen
alltid på väg
parkbänkarna vid ån
bänkarna vid mataffären i centrum
bänkarna vid busstorget
hans vardag
hans liv

- vad har du varit med om? vill jag fråga
- vad ledde dig hit?
- har du ens en säng att sova i om natten?

så ung
ögonen är gamla
han ler svagt
ögonen är trötta

det har börjat skymma
det är kallt
fuktigt
mörkret sänker sig sakta
sänker sig över dem som ingen ser

Ylva

Konferens om framtidens kriminalvård

Besparingskrav drabbar intagna

Av: Michael Thyberg

En heldagskonferens om framtidens kriminalvård hölls den 8 oktober i Pelarsalen på Norra Latin. Alice Åström (VP) inledde konferensen. GDS Lena Häll Eriksson fick svara på många svidande frågor av åhörarna.

Den svenska kriminalvården står inför en kris. Landets fängelser är fullbelagda och det börjar bli outhärdligt för dem som måste dela cell. Samtidigt skall kriminalvården spara cirka 15 procent av den totala budgeten på ett år. Konkret alltså; fler intagna och mindre pengar – det är en ekvation som inte går ihop. För att bygga ut nya platser, som behövs för att stoppa överbeläggningen drabbas andra viktiga verksamheter inom kriminalvården. Enligt förslag från KVS är det neddragningar inom utbildning för intagna, längre inlåsning, billigare mat och mindre personal. Kriminalvårdsstyrelsen lade redan i våras flera förslag på sparåtgärder. Det kommer att ställas högre krav på säkerheten om man minskar på personaltätheten, vilket gör att miljön för de intagna försämras betydligt.

Vad man diskuterade på konferensen var alternativa åtgärder som att istället för att bygga fler fängelser, satsa på utslussning. Fler borde kunna få elektronisk övervakning med boja. Fler placeringar enligt § 34 torde även vara möjlig. Det finns även andra åtgärder som frigång, samhällstjänst och IÖV-utsluss vilka idag inte används fullt ut. Man lyfte även frågan om att göra större satsningar på arbete, bostad, utbildning och behandling. Detta skulle till stor del kunna skötas av de frivilliga organisationer som idag ofta har detta koncept om än i mindre skala. Då kanske kriminalvården skulle ha en chans att klara sparkravet utan att försämra situationen för landets intagna. Pengar för denna form av eftervård tas då ur annan kassakista.

Lena Häll Eriksson, generaldirektör på kriminalvårdsstyrelsen fick svara på frågor från åhörarna. Lite svidande kritik fick Lena, men försvarade sig med att uppdraget hon nu gett sig in i skall, genom idogt arbete och omstrukturering inom verkat leda till att sparkraven tillgodoses. Lena har tidigare arbetat på Migrationsverket där hon gjort bra ifrån sig. Frågan återstår dock att se hur KVS skall lyckas med de sparkrav som ställts.

En representant från förtroenderådet på Färingsö kvinnoanstalt tog upp frågan om att man från kriminalvårdens sida inte riktigt använder resurserna optimalt. Jämförelsen var att många idag placeras på så kallad motivationsavdelning utan att ha ett missbruk och därmed till ingen nytta måste underkasta sig urinprovtagning. Inte ens för de som har eller har haft ett missbruk och lämnar vare sig negativ eller positivt urinprov spelar det någon roll. – dessa provsvar oavsett om de visar positiv eller negativ svar blir bara en papperstiger. Någon speciell åtgärd sätts inte in utan snarare placeras man om intagna. Detta förfarande med meningslösa urinprov kostar enligt obekräftad uppgift runt 90 mkr årligen. Pengar som skulle kunna användas till kvalitativ behandling. Givetvis skall urinprov tas men man måste också veta varför man skall utföra det och vad det ska leda till. En ordentlig planering behövs men frågan återstår om vem som skall bedriva behandling, kriminalvården eller utomstående vårdgivare. Ett alternativ vore att inrätta rena behandlingsfängelser där man får kvalitativ vård för sitt missbruk och därmed en större möjlighet till ett dragligt liv.

Justitieministern

Återigen hade Christer Karlsson och Peter Söderlund ett möte med Justitieministern Thomas Bodström och denna gång lovade Thomas att myndigheten skulle öka samverkan. Detta uppfattar givetvis KRIS som att vi skall få mer stöd i form av pengar. Det är viktigt för organisationens fortsatta existens. De totalt 0,9 mkr till samtliga KRIS Sveriges föreningar fick från Justitiedepartementet för ett års arbete är inte tillräckligt.

Övervakningstiderna

Efter flera påtryckningar och lobbying har Kriminalvården sänkt tiden för att kunna bli lekmanövervakare. Problemet har även föredragits inför den grupp i Riksdagshuset som har till uppgift att titta över de nya kriminalvårdslagarna. Vårt problem att vi inte fick ta emot frigångare, samhällstjänstare, § 14 har nu börjat luckrats upp. Och detta som resultat efter möte med den gruppen och även möte med Kriminalvårdscheferna i Sthlm-norr. Och givetvis genom vår artikel i **Vägen Ut nr 1 2003** där kriminalvården kritiserades för detta.

Legitimationer inom organisationen

Ett KRIS legitimationskort kommer snart att produceras och distribueras ifrån RIKSKRIS nationella samordningskontor. Kortet är inom föreningen en legitim handling och kommer att bland annat användas för KRIS besök på anstalt. Mer information kommer.

Möten med Kriminalvården/Lena Häll

Christer Karlsson, Peter Söderlund och Lasse Liljegren har haft ett två timmars långt möte med GD (General Direktör) för kriminalvården och talde om att fortsätta den kontinuerliga kontakten för att kunna få mer stöd ifrån Kriminalvården till vårt arbete. Ett flertal kortare sammanträffande har därefter genomförts.

Statistik system

Ett statistik system för att börja kunna mäta vad vi gör och hur har börjats titta på och ta fram. Tanken är att det skall prövas på en lokal förening i första steget och sedan spridas till hela Sverige. Mer information kommer.

Fehrle produkter

Ett samverkansavtal med Fehrle produkter är på gång som innebär att de som köper drogtester genom KRIS stödjer organisationen. 10 % går till de enskilda KRIS föreningarna i landet som man väljer att stödja genom att köpa Fehrle produkter.

Kriminalvården köper Vägen ut till intagna

Kriminalvården kommer att skicka ut tidningen Vägen ut till Sveriges anstalter från och med nummer 4, 2003. Detta innebär att intagna får det lättare att läsa om verksamheten inom organisationen.

Swedish Foundreising

RIKSKRIS deltar nu i ett nätverk som heter Swedish Foundreising för att på så sätt lära sig mer om hur vi skall kunna arbeta bättre emot våra stora blivande sponsorer. Mer info kommer i framtiden om detta.

KRIS hemsida

www.kris.a.se har fått ett nytt utseende och en ny webmaster. Monica Henriksson har skapat den nya hemsida och är ny webmaster.

Västerås skall bli lugnare med hjälp av KRIS

Foto: Michael Thyberg

Från vänster: Hasse Barasits, ordförande. Mijat Mervik, kassör. Mathias Karlsson, sekreterare. Robban Widén, vice ordförande. Jan Blomberg, suppleant. Per-Erik Lundberg, narkotika polis samt Jan Möller från Västerås stad är de som skall driva igång KRIS lokalförening i Västerås.

Polisen:

- Vi har idag över 200 kriminella i omlopp i västerås. 5 % av denna grupp står för 50 % av den totala kriminaliteten på orten. Vi är glada att KRIS nu startas upp så att flera kan få hjälp att sluta sitt kriminella liv, säger **Per-Erik Lundberg**

Av: Michael Thyberg

Torsdagen den 30 oktober 2003 var det Västerås tur att bilda en interimstyrelse för KRIS på stadshotellt. Efterfrågan på något som kan motverka den ökande trenden av kriminalitet har länge stått på kommunens agenda. Så kom KRIS till stan...

Föreningen har redan vunnit gehör hos de lokala politikerna som styr i Västerås. Man har under en längre tid försökt hitta fungerande modeller som kan motverka den ökande kriminaliteten på orten. Kontakter togs med den redan existerande föreningen i Sala. KRIS har ju

ryktet om sig att få bort återfallsförbrytarna från gatan och ge dem en sysselsättning på föreningen och på så sätt bli en tillgång istället för en belastning. Polien är mycket tacksam över att få KRIS till Västerås och kommer att stötta dem i alla frågor i framtiden. Även de kommunala politiker som medverkat till föreningens tillkomst kommer att stötta igångsättandet. Vägen ut önskar KRIS Västerås välkomna till organistaionen vilken är utsedda till världens bästa brottsförebyggande åtgärd 1999 av ICPAP (International Crime Pervention Parctioners Award)

Information till KRIS Karlstads medlemmar

Av Peter Olin

Om du kan jobba ideellt så hör gärna av dig till Bosse eller Peter, vad behöver vi hjälp med? Allt möjligt, kanske vill du vara med och hålla lokalen öppen på lördagar? Eller du kanske kan hjälpa till så vi kan förlänga våra öppettider? Du kanske vill hjälpa till med kvinnogruppen, ungdomsgruppen, kanske starta en mansgrupp? Du kanske kan hjälpa till med att hålla kafét öppet? Du kanske vill dra igång något projekt? **Hör av dig!** För att spara pengar för föreningen, ber jag er som har e-post adress att skicka den till:

peter.karlstad@kris.a.se. Då slipper vi porton och det går snabbare för mig att ge er intressant information. Naturligtvis, kan jag hjälpa till att skaffa en e-post adress åt dig som inte har så stor datorvana, hör av dig till mig så ska jag hjälpa till.

Hemsidan har inte blivit uppdaterad på ett tag, men nu har vi bytt webbmaster så ha tålamod, den kommer igång när som helst. För dig som inte känner till adressen så kommer den här: www.kris.a.se. Stödboendet är igång och fungerar utmärkt. Är det några frågor du har om boendet hör av er till Sven eller Bosse. Vi har för närvarande fyra platser, och om du känner till någon seriös hyresvärd som tror på vår idé och som kan ta sitt samhällsansvar hör av dig till KRIS, vi behöver utslusningslägenheter för dem som har gått igenom vårt boende.

Om du byter adress, hör av dig så fort som möjligt. Jag behöver snabbt ordna så att du får tidningen och att RIKSKRIS har din rätta adress.

Om du känner någon företagare eller myndighet som är intresserad att stödja "Världens bästa brottsförebyggande åtgärd" så hör av er, vi har en otroligt bra sponsorpaket vi kan erbjuda företag. Ring Peter eller Mats på 054-21 60 55

Tack för ert stöd under 2003 och tack för ert fortsatta stöd under 2004

Mvh Peter Olin
Vice ordförande
KRIS Karlstad

Kriminell livsstil i kursform

Foto: Sune Landström

Deltagare från hela Sverige reste lång väg till Pengsjö i norrland för att utbilda sig i hur ett kriminellt tankemönster fungerar. Kursen har tagits fram av Gunnar Bergström. Han har utbildat många inom KRIS Sverige idag. Kunskap som tillsammans med erfarenhet ger KRIS ett försprång när det gäller att stödja den målgrupp KRIS nationellt arbetar för.

Av: Kicki Edström

Kursen **Kriminalitet som livsstil** genomfördes först i ett samarbete med KRIS-Sundsvall sedan var vi tvungen att överta hela projektet eftersom det blev problem med det EU-bidrag som hade utgått. Vi var ursprungligen 32 deltagare men som "vanligt" så var det några som inte dök upp eller valde att inte fullfölja kursen. 29 personer fullföljde hela kursen.

Det var en kanon vecka. Mycket lärorik på många sätt. Det var under denna vecka som vi började idéa kring hur vi skulle kunna utveckla samarbetet inom KRIS, vi kom fram till gemensamma kurser i moral/etik, arbetsmiljöfrågor med mera. Annat som kan sägas om själva kursen eller rättare sagt platsen Pengsjö var att det var mycket kallt eftersom värmen var lite underdimensionerad efter Norrländska förhållanden den här årstiden.

Fråga Krisjuristen

Anna Hedman

Sitter du i klistret? Har du något du undrar över som rör lagen och dess djungel?

-Då är du välkommen att kostnadsfritt
rådfråga RIKSKRIS egen jurist:

Anna Hedman tel: 054-21 60 55
Vikengatan 14 e-post:
652 26 Karlstad krisjuristen@kris.a.se

När har jag rätt till subventionerad juridisk hjälp och när får jag nöja mig med den nyss utexaminerade KRIS-juristen ?

Inledningsvis

Tidigare var det meningen att samhället skulle sörja för nödvändiga advokatkostnader för enskilda personer. Men samhället förändras och utvecklingen går mer och mer mot att var och en själv ska sörja för sitt eget skydds nät i form av försäkringar. Så idag är den statliga *rättshjälpen* "substidiär" till den *privata rättsskyddsförsäkringen*.

Och vad betyder då detta ? Jo, den som inte har någon hemförsäkring med tillhörande rättsskyddsförsäkring kan gå miste om skydds nät i form av juridiska ombudskostnader. En person som inte har en sådan men enligt lagstiftarens mening *borde ha haft* densamma får alltså bekosta advokat själv. Skälet till denna nya ordning har till stor del att göra med att staten vill spara pengar – kostnaderna för den statliga rättshjälpen har på detta sätt dragits ner till en femtedel. Gratis juridisk konsultation om ca 15 minuter finns runtom i landet genom advokatjouren. För att se om sådan finns i din närhet kan du kika på www.advokatsamfundet.se klicka sedan till höger på "advokatjouren".

Ordlista

(1)Rättssydd; kostnader som betalas via privata försäkringar. Rättssyddet gäller för den som tecknat en vanlig hemförsäkring. **(2)Rättshjälp;** kostnader som betalas av staten. Detta ämne ska behandlas i två delar av Vägen ut. **I detta nummer behandlas rättssyddet (Del 1).** I nästa nummer behandlas rättshjälpen (Del 2).

DEL 1

Privat rättsskyddsförsäkring

För vem gäller den ?

Huvudregeln är att rättsskyddsförsäkringen ska ha funnits (d v s att premier betalats) i två år i följd innan den kan lösas ut vid tvist. Däremot krävs inte två år i samma försäkringsbolag. Rättssyddet kan ibland träda in även om tvåårsfristen inte är uppfylld. En rättsskyddsförsäkring som tecknats först efter att en tvist uppstått gäller däremot inte.

För vad gäller den ?

Rättssyddet gäller för tvistemål som kan prövas av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. För den enskildes rätt att tillvarata sina intressen i förhållande till byråkratin; beslut av myndigheter, länsrätt, kammarrätt och Regeringsrätt omfattas som regel *inte* av rättssyddet. Undantag är fall som tvångsvård och utvisning ur landet. Varför ? Jo, enligt lagen har myndigheter – överklagandeprocesser inkluderade – en s k utredningsskyldighet; meningen är att systemet/myndigheten ska tillvarata både statens och den sökandes rättigheter. Arbetsrättstvister faller också utanför rättssyddet. Här går det dock att få statlig rättshjälp, det som alltså ska behandlas i del 2. Familjerättsliga tvister omfattas, men först efter att en frist om 1-2 år efter ett samboförhållande eller äktenskap tagit slut, alternativt inte har att göra med ett förhållandes upplösning. Ytterligare ett krav för att rättssydd ska beviljas; det belopp som yrkas ska vara minst 19 300 kr. Även om rättssydd beviljas så är detta inte gratis. Självrisken är 20 % av kostnaderna dock lägst 1 000 kr. Om advokatkostnaderna skjuter i höjden kan alltså notan – trots rättsskyddsförsäkringen - bli väldigt dyr. Dessutom är den part som förlorar ett tvistemål skyldig att bekosta motpartens rättegångskostnader. Motpartens rättegångskostnader omfattas visserligen av rättssyddet, men endast inom ramen för beloppsgränsen som brukar ligga mellan 75 – 100 000 kr, beroende på vilket försäkringsbolag som anlitas.

KRIS-juristens tips: Varje människa med självbevaringsdrift som inte är helt ekonomiskt utblottad gör alltså klokt i att skaffa en hemförsäkring och att inte välja bort rättssyddet.

Till och med den som har socialhjälp förväntas ha en hemförsäkring – detta ingår i socialbidragsnormen. I nästa nummer av vägen ut kommer den statliga rättshjälpen att behandlas; under vilka omständigheter sådan hjälp ändå beviljas.

Avtjäna ditt straff inom KRIS!

Av: Lennart Söderberg

KRIS Stockholm har fått sitt första IÖV-ärende (Intensiv övervakning med boja). Det är för KRIS ett erkännande av god verksamhet och gott omhändertagande. IÖV-verkställighetsplaceringar har gjorts på andra lokalföreningar och nu var det Stockholms tur. Läs intervjun om hur dagarna ser ut för någon med boja.

Hur ser du på möjligheten att göra verkställigheten här på KRIS-Stockholm, och inte i ett fängelse?

- Bara positivt, slipper lära mig en massa dumheter och kan vara tillsammans med min son under kvällar och helger, han slipper ta mina konsekvenser för de snedsteg och dumheter jag gjort.

Vad tror du om framtiden?

- Jag ser ljusst på framtiden, har ett jobb, anpassar mig till "Svenssonlivet".

Svensson livet?

- Upp på morgonen, gå till jobbet, jobba, jobba, äta lunch, samma sak händer i morgon. Ta ansvar helt enkelt

Hur har Bojan påverkat din familj?

- Inte allt för mycket hoppas jag. Sedan ett år tillbaka är jag drogfri och jag vill så förbli.

Veckoschema: måndag lämnar hemmet 7:35. Restid 45–55 min. 8:30 KRIS-lokal. Fri tid 12:00-13:00. 13:00-17:00 vara i lokalen. Hemresa 1 timme, tid med familj och son. Läggdags 23:00.

Likadant tisdag, onsdag, fredag. Torsdag förmiddag har kriminalvården (frivården i Huddinge) ett brottsprogram; Bojan-gruppen 4–5 st. 8 gånger.

Stannar på kvällen i KRIS-lokalen. Åter hemma 22:00 Lördag och söndag tillsammans med familj och son hemma i lägenheten. En timme fri tid vid lunch.

Vem kan få boja?

Den som dömts till högst tre månaders fängelse har möjlighet att avtjäna sitt straff i form av intensivövervakning med elektronisk kontroll, den så kallade fotbojan. Då avtjänar man sitt straff i bostaden och får bara lämna den på bestämda tider, exempelvis för att gå till arbetet. Med hjälp av elektronik kontrolleras

att du sköter dessa tider. Under hela strafftiden måste du bära en sändare som via telefonnätet kommunicerar med frivården. Under den tid man har intensivövervakning gäller vissa regler som kommer att informeras närmare om av frivården. Om man kan komma i fråga för intensivövervakning kommer den frivårdsenhet som är verksam på hemorten att inom två månader erbjuda dig att ansöka om intensivövervakning. Du får då fullständig information om vad som krävs för att få intensivövervakning.

Fotbojan ger frihet trots stränga tidscheman. Ett bra alternativ för förstagångsdömda och för dem med kortare strafftider.

Foto: Michael Thyberg

Nästa nummer av Vägen ut

- * *Anstaltsteamerna inom KRIS Sverige*
- * *RIKSKRIS information*
- * *Alternativ till sprututbytesprogrammet*
- * *KRIS juristen*
- * *KRIS landet runt*
Lokala reportage

Planerad utgivningsdag är 10 mars 2004

En kartläggning av KRIS

BRÅ (Brottsförebyggande rådet) har utvärderat KRIS Sverige. Rapporten vänder sig till beslutsfattare och andra verksamma i kommuner och förvaltningar inom KRIS verksamhetsområde och till föreningens uppdragsgivare.

Rapporten kan beställas från:
FRITEZ Offentliga publikationer
106 47 Stockholm
Tel: 08-690 91 90
e-post: order.fritez@liber.se

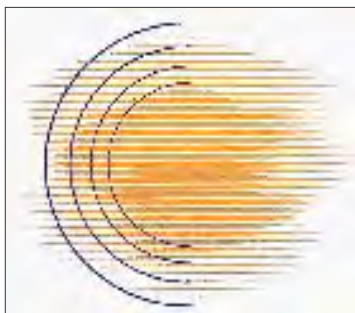
Beställningsnummer: 91-38-31999-3
Pris 125: - inkl.moms frakt tillkommer.

Journalistiska talanger

Har du det? Vill du vara med att skriva artiklar på uppdrag av Vägen ut redaktionen?

Då är du välkommen att ta kontakt med Chefredaktör Michael Thyberg.

E-post: vagenut@kris.a.se
Redaktionen: 08-615 19 20
mobil: 0736-88 19 17

Ferle-produkter AB

Box 1161

251 11 Helsingborg

Behöver ditt företag drogtester?

Ferle-produkter AB etablerades 1995 och är verksamma i hela Norden.

Vi har specialiserat oss på snabbtester som söker droger i urin. I vårt sortiment finns dessutom kringprodukter som gör ditt arbete med drogtestning lätt och smidigt.

Vi erbjuder drogtester av högsta kvalitet till attraktiva priser.

- Brett sortiment med både plattor och stickor, som multi och singel
- Kringprodukter som t ex; manipulation, svett, och substans tester
- Flera cut-off möjligheter
- Gratis föreläsningar till våra användare
- Snabb och kunnig kundservice

Kvalitetssäkring i flera led:

- Alla våra produkter är FDA-godkända.
- Producenten gör kvalitetskontroll vid tillverkningen.
- Våra ackrediterade laboratorier Uddevalla och Ängelholm analyserar löpande urinprov som ska verifieras.
- Vi bokför från vilket tillverkningsnummer ni som kund får levererat, därför kan vi snabbt meddela er om det skulle uppstå något problem.

Beställningar görs till:

Ferle produkter AB
Box 1161
251 11 Helsingborg
Telefon: 08-776 11 20
Fax: 08-776 11 10

ange kod: KRIS vid beställningen så stödjer du automatiskt KRIS Sverige.

KRIS Stockholm IF 2003

Foto: Robert Westin

KRIS IF spelade sin sista match för säsongen lördagen den 4 oktober 2003. Laget mötte serieledarna Ingarö IF som inledde 1: a halvlek med 1-0. I andra halvlek visade KRIS IF sin styrka och snabbhet. Kämpade sig upp till seger och kunde vinna matchen med 3-1. KRIS IF slutade 2: a i tabellen, div.7. Ingarö knep 1: a platsen. Bra jobbat.

Presentations

DATA

Expert på Dataprojektorer

Posttidning **B**

avs: RIKSKRIS
Redhars väg 4
462 54 Vänersborg

Till:

Lejongårdar

LEJONGÅRDAR har Olle Lejon AB som huvudman. Vi har funnits sedan 1992. Företaget är styrt av dom anställda. Basenheten Lejonet är ett HVB-hem med 9 platser i Skogaby, 1 mil utanför Laholm. Vår gård ligger ganska avskilt med vacker natur och bad- och fiskesjöar som närmaste grannar.

På vår basenhet vistas man några månader. Från basenheten går man sedan vidare ut i våra värdfamiljer, som finns i Skåne, Halland & Småland, eller till något annat behandlingsalternativ som alla parter är överens om. Våra värdfamiljer får kontinuerlig handledning och utbildning av Lejongårdar och vid placering av klient så besöks familjen en gång per vecka. Vår behandlingstid är individuell, men minst ett år.

Vi har ramavtal med Kriminalvården och ett flertal kommuner. §34-placeringar och kontraktsvård tillhör vår vardag. Vi har färdiga behandlingsplaner för kontraktsvård. Sol §6 samt LVM-placeringar är vi också väl förtrogna med.

På Lejongårdar kräver vi drogfrihet av alla inblandade parter. Vi kontrollerar drogfriheten med utandningsprov samt urinprov på egen utrustning. Dessa kontroller sker under hela placeringen, efter ledighet, vid misstanke eller helt spontant.

Vi erbjuder:

- kvalificerad familjevård 18 år och uppåt - killar, tjejer och par är välkomna
- individuell behandling med egen behandlingsassistent under hela behandlingsprocessen
- ett brett utbud av familjehem
- ett stort utbud av arbetspraktik och fritids-sysslor
- neuropsykologiska utredningar inom olika problemområden som ADHD, DAMP och dyslexi av vår egen psykolog
- ett fungerande kvalitetsledningssystem på vår basenhet och inom kort är vi certifierade.

Lejongårdar Skogaby 312 93 Laholm
0430-602 00 info@lejongardar.se www.lejongardar.se